

Dergi Bilkent

Sayı: 31
ISSN 1305-5178
Haziran 2019

Bilkent Üniversitesi Adına Sahibi

Prof. Dr. Kürşat Aydoğan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü ve Editörler

Prof. Dr. Orhan Aytür
Dr. Öğr. Üyesi Örsan Örgü

Yayın Yönetmenleri

Levent Başara
Burak Tokcan

Kapak

Maria Brzozowska

Bilkent Üniversitesi

Rektörlük 06800
Bilkent, Ankara
Telefon: (312) 290 24 26
Faks: (312) 266 41 91
E-posta: dergi@bilkent.edu.tr
İnternet: www.bilkent.edu.tr
Yayıncı Sertifika No: 27028

Tasarım ve Baskı

Meteksan Matbaacılık A.Ş.
Beytepe Köyü Yolu No:3
06800 Bilkent /Ankara
Telefon: (312) 266 44 10 pbx
Faks: (312) 266 41 50
E-posta: info@meteksan.com.tr
İnternet: www.meteksan.com.tr
Sertifika No:13563

Bilkent Üniversitesi İletişim Ofisi tarafından hazırlanan Dergi Bilkent, yılda iki kez yayımlanır. Üniversitenin veri tabanındaki mezunlara ücretsiz gönderilir.

içindekiler

2 üniversiteden haberler

8 portre

İletişim ve Tasarım Bölüm Başkanı
Yrd. Doç. Andreas Treske

14 bir başarı öyküsü

İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü Mezunlu
Prof. Dr. Ebru Güzelcik Ural

18 mühendislik, girişimcilik ve pazarlama

Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü Mezunlu
Dr. Erdoğan Çeşmeli

22 hava trafik kontrolü

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Mezunlu
Tuğba Örs Akkaya

26 bilkent'ten sonra

28 mezunlardan haberler

37 sınıf haberleri

38 bilkent senfoni'den haberler

3 Nisan Bilkent Günü Kutlandı

Üniversitemizin kurucusu İhsan Doğramacı'nın (1915 - 2010) doğum günü olan ve Hocabey'in çeşitli etkinliklerle anıldığı 3 Nisan, son sekiz yıldır Bilkent Günü olarak da kutlanıyor. Bu yıl Bilkent Konser Salonu'nda Rektör Abdullah Atalar'ın konuşmasıyla başlayıp Müttevelli Heyeti toplantısı ve bir resepsiyonla süren Bilkent Günü etkinlikleri, Bilkent Senfoni Orkestrası'nın konseriyle sona erdi. Şef Gürer Aykal'ın yönettiği ve piyanist Gülsin Onay'ın solist olarak katıldığı bu konser, Bilkent Üniversitesi'nin YouTube kanalından canlı yayınlandı.

Bilim Dünyasında Yeni Bir Sayfa

Fen Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Tayfun Özçelik'in de yer aldığı uluslararası araştırma grubu, tüberküloz mikrobuna direnci kıran TYK2 adlı geni keşfetti. Bu kapsamda TYK2 geni ve interferon sinyal ileti yolu üzerindeki molekülleri inceleyerek erken teşhis, taşıyıcı tanısı ve tedavi yöntemleri ekseninde çalıştıklarını vurgulayan Dr. Özçelik, tüberküloz mikrobuna karşı kalıtsal yatkınlık sağlayan gen mutasyonları nedeniyle hastalığın tamamen yok edilmesinin mümkün olmadığını belirtti. Rockefeller Üniversitesi'nin 11 ülkeden bilim insanlarıyla yürüttüğü bu araştırmanın sonuçları *Science Immunology* dergisinde yayımlandı.

Notalar ve Ödüller

Klasik müzik dergisi *Andante* tarafından düzenlenen 2018 Donizetti Klasik Müzik Ödülleri'nde Müzik Bölümü'nden iki öğretim elemanımız da dereceye girdi. Dr. Öğr. Üyesi Onur Türkmen, eski Türk makamlarına getirdiği modern yorumlar, "hat" adını verdiği kendine ait besteleme yöntemi ve eserlerinin uluslararası tanınırlığı nedeniyle Yılın Bestecisi Ödülü'ne değer görüldü. BSO Fagot Şefi Ozan Evruk ise oda müziğinde fagotlu yapıtların ilk seslendirmesine verdiği önem ve büyük orkestra eserlerindeki solo performanslarıyla Yılın Üflemeli Çalgılar Yorumcusu Ödülü'nü kazandı. Bu deneyimli müzisyenlerin yanı sıra genç bir Bilkentli de ödül alanlar arasındaydı. Müzik Hazırlık Okulu öğrencisi Özberk Miraç Sarıgül, klasik gitardaki başarılarıyla Yılın 18 Yaş Altı Genç Müzisyeni Ödülü'nün sahibi oldu.

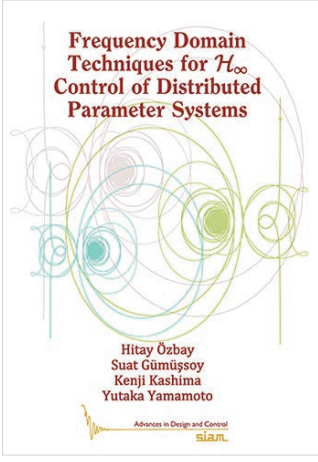
Onur Türkmen

Ozan Evruk

Özberk Miraç Sarıgül

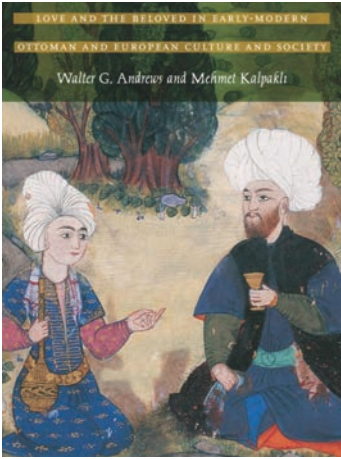

Hitay Özbay'dan Kitap

Bilkent Üniversitesi Provost Yardımcısı Prof. Dr. Hitay Özbay (Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü) ortak yazarlı bir kitap kaleme aldı: **Frequency Domain Techniques for H^∞ Control of Distributed Parameter Systems**. Dağıtık parametrelili sistemlerin H^∞ yöntemiyle kontrolü için hesaplamalı modeller öneren bu eser SIAM tarafından yayımlandı.

Öğrencimizin Başarısı

Grafik Tasarım Bölümü 2. sınıf öğrencilerinden Bengü Eda Kılıçer'in kısa filmi **Time to Stop**, İngiltere merkezli sanat platformu Lift-Off Global Network'un ilk filmlere yönelik etkinliğinde gösterildi. Kılıçer, farklı ülkelerden genç sanatçıları film endüstrisi profesyonelleriyle buluşturan bu etkinliğe Video Yapım Tekniklerine Giriş dersindeki projesiyle katıldı.

Şiire Tarihsel Bakış

Tarih ve Türk Edebiyatı Bölümleri Başkanı Doç. Dr. Mehmet Kalpaklı'nın Prof. Dr. Walter G. Andrews (Washington Üniversitesi) ile kaleme aldığı "Sevgililer Çağı" adlı kitap, Mehmet H. Doğan Jüri Özel Ödülü'ne değer görüldü. **The Age of Beloveds** başlıklı İngilizce baskısından çevrilen kitap, Osmanlı'daki şiir geleneğini ve aşk şiiri kültürünü tarihsel, sosyolojik ve kültürlerarası bağlamda inceliyor. Nilüfer Belediyesi (Bursa) tarafından düzenlenen bu ödül, dilimizde yayımlanmış şiir incelemelerine ve eleştirilerine destek vermeyi amaçlıyor.

Bilgi ve Görsellik Üzerine

İletişim ve Tasarım Bölümü öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Dr. Lutz Peschke'nin **Infografiken: Visualität und Wissensaneignung in der mediatisierten Welt** başlıklı kitabı okurla buluştu. İnsanların bilgi ve görselliği bilgi grafikleri aracılığıyla nasıl algıladıklarını inceleyen Dr. Peschke'nin eseri Springer etiketiyle yayımlandı.

Öğretim Üyelerimize BAGEP Ödülü

Doç. Dr. Fehmi Tanrısever (İşletme Fakültesi), Dr. Öğr. Üyesi Çağlar Elbüken (Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji Enstitüsü - UNAM), Dr. Öğr. Üyesi Gül Günaydın (Psikoloji Bölümü), Dr. Öğr. Üyesi Cem Tekin (Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü), Dr. Öğr. Üyesi Efe Tokdemir (Uluslararası İlişkiler Bölümü) ve Dr. Öğr. Üyesi Yunus Emre Türkmen (Kimya Bölümü), Bilim Akademisi Genç Bilim İnsanları Programı (BAGEP) Ödülü'nü kazandılar. Bu ödül, 40 yaşın altındaki araştırmacıların bilimsel çalışmalarını desteklemek amacıyla, 2013'ten bu yana Bilim Akademisi tarafından veriliyor.

Hukuk Fakültesi'ne Yeni Çalışma Odası

Hukuk Fakültesi öğrencilerinin artık yeni bir çalışma odası var. Avukat Gönenc Gürkaynak ve ELİG Gürkaynak Avukatlık Bürosu'nun katkılarıyla Hukuk Fakültesi'nde hizmete giren oda 24 saat kullanıma açık olacak. Bilkent Üniversitesi'nin eğitim, burs ve araştırma olanaklarının daha da ileriye taşınmasına siz de katkıda bulunmak isterseniz <https://stars.bilkent.edu.tr/bagis> adresini ziyaret edebilirsiniz.

Geçmişe Işık Tutmak

Arkeoloji Bölümü, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak faaliyet gösteren Labraunda Kazı Başkanlığı'yla bir işbirliği anlaşması imzaladı. Bu anlaşma, Muğla'nın Milas ilçesindeki arkeolojik sit alanı Labraunda'da yürütülen bilimsel çalışmalara Arkeoloji ve diğer bölümlerden öğrencilerimizin stajyer kimliğiyle katılabilmesine olanak tanıyor. Tarihi M.Ö. 4. yüzyıla dayanan Labraunda'da kazı, yüzey araştırması, küçük buluntu belgelenmesi ve restorasyonunun yanı sıra seramik ve metal çalışmaları yapılıyor.

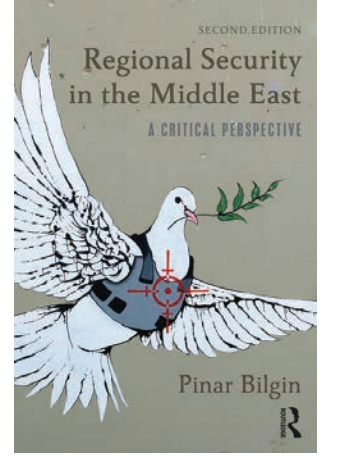

Günümüz Kentlerine Dair

Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı Bölümü öğretim üyelerinden Prof. Dr. Feyzan Erkip'in yeni kitabı "Piyasa Yapmanın Yeni Yüzleri: AVM'ler, Sokaklar, Kentler" raflardaki yerini aldı. İletişim Yayınları etiketli eserinde küresel sermayenin getirdiği yeni tüketim biçimlerinin kentlerdeki mekânsal organizasyon ve perakendecilik üzerindeki etkisini ele alan Dr. Erkip, Türkiye'deki perakende planlaması ve kentsel planlamayı başka ülkelerle karşılaştırmalı olarak değerlendiriyor.

Güvenliğe Bilimsel Yaklaşım

Bilkent Üniversitesi Provost Yardımcısı, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölüm Başkanı ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Pınar Bilgin'in 2004 tarihli **Regional Security in the Middle East: A Critical Perspective** başlıklı kitabı ikinci baskısını yaptı. Dr. Bilgin'in bölge ve güvenlik kavramlarını Orta Doğu ülkeleri üzerinden, eleştirel ve jeopolitik yaklaşımlarla incelediği bu kitap **Routledge** etiketini taşıyor.

Örnek Bir Sporcu

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü 3. sınıf öğrencilerinden Ahmet Tarık Bıyıklıoğlu, Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu'nun düzenlediği Okçuluk Türkiye Şampiyonası'ndan altın madalyayla döndü. Makaralı yay erkekler kategorisinde birinciliğe ulaşan Bıyıklıoğlu, yarışmadaki tek engelli sporcuuydu.

Yeni Yurt Binası Açılıyor

Merkez Kampüs'te 2016'dan bu yana inşaatı süren yeni yurt binası, 2019-2020 akademik yılının güz yarısında kullanıma açılıyor. Yurtlar Spor Salonu ve 77. yurt arasındaki bölgede yer alan yeni bina, kız öğrenciler için 12 katlı ve erkek öğrenciler için 8 katlı olmak üzere iki ayrı yurttan oluşacak. 800 öğrencinin konaklayabileceği bu binayla beraber Bilkent Üniversitesi yurtlarının kapasitesi 4.600 kişiye ulaşacak.

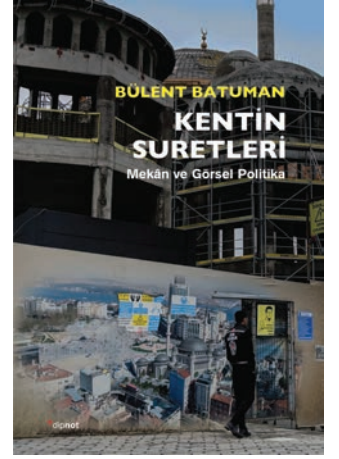
Genç Girişimciler Almanya'daydı

Genç Girişimciler Kulübü, iki yılda bir düzenledikleri **Business Talks** etkinliğinin on ikincisini Berlin'de gerçekleştirdi. Beş gün süren etkinlikte IKEA, KPMG, Mercedes ve Microsoft'un da aralarında bulunduğu on üç kurumu ziyaret eden öğrenciler, yöneticiler ve çalışanlarla fikir alışverişi yapmanın yanı sıra kendileri için hazırlanan sunumlara ve tanıtımlara katıldılar. Siemens Mobility Yönetim Kurulu Başkanı Michael Peter ile bir akşam yemeğinde bir araya gelen genç girişimciler, ayrıca mezunlarımızdan T.C. Berlin Büyükelçiliği Müsteşarı Ali İhsan İzbul (Uluslararası İlişkiler 2001) ile görüşüler.

Bülent Batuman'ın Yeni Kitabı

Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı Bölümü Başkanı Doç. Dr. Bülent Batuman'ın son kitabı "Kent'in Suretleri: Mekân ve Görsel Politika" okurla buluştu (Dipnot Yayınevi). Eserinde görsel kültürün kentsel politikadaki rolünü ele alan Dr. Batuman, Türkiye'deki güncel kent araştırmalarının büyük ölçüde siyasal iktisat etkisi altında geliştiğini ve bu alanı kültürel çalışmalarla birleştirmenin gerekli olduğunu savunuyor.

Kemal Yıldız'a Araştırma Desteği

Dr. Öğr. Üyesi Kemal Yıldız (İktisat Bölümü), dinamik karar verme modellerine ilişkin araştırma projesiyle, Avrupa Komisyonu tarafından verilen Marie Skłodowska-Curie bireysel araştırma bursunu kazandı. Dr. Yıldız, Princeton Üniversitesi ile ortak yürütülecek üç yıllık projede sonlu hafızanın dinamik karar verme süreçleri üzerindeki etkisini seçim kuramı ve oyunlar kuramı çerçevesinde araştırarak.

14. Kitabını Yazdı

Üniversitemizin Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı'nda mimar olarak görev yapan Attilâ Şenkon'un son romanı "Yalan Satıcısı" okurla buluştu (İletişim Yayınları). Şenkon, 1990'dan bu yana öykü, roman ve çocuk kitabı türlerinde toplam 14 kitap kaleme aldı.

TÜBA-GEBİP Ödülü

Yasemin Afacan

İlker Temizer

Seymur Jahangirov

Doç. Dr. Yasemin Afacan (İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü), Doç. Dr. İlker Temizer (Makine Mühendisliği Bölümü) ve Dr. Öğr. Üyesi Seymur Jahangirov (Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji Enstitüsü - UNAM), Türkiye Bilimler Akademisi Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanlarını Ödüllendirme Programı (TÜBA-GEBİP) tarafından verilen 2018 yılı ödülüne değer görüldü. TÜBA, 2001 yılından beri yürüttüğü bu program çerçevesinde, mühendislik bilimleri, doğa bilimleri, sosyal bilimler ve sağlık bilimleri alanlarında çalışmalar yapan 400'ün üzerinde araştırmacıya fon ve bilimsel danışmanlık desteği sağladı.

Hocalarımıza Ödül

Prof. Dr. Özcan Öztürk (Bilgisayar Mühendisliği Bölümü), Dr. Öğr. Üyesi Bilge Baytekin (Kimya Bölümü), Dr. Öğr. Üyesi Ercüment Çiçek (Bilgisayar Mühendisliği Bölümü), Dr. Öğr. Üyesi Urartu Özgür Şafak Şeker (Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji Enstitüsü - UNAM) ve Dr. Öğr. Üyesi Yıldırım Yıldız (Makine Mühendisliği Bölümü), ODTÜ Prof. Dr. Mustafa N. Parlar Eğitim ve Araştırma Vakfı'nın 2018 yılı Araştırma Teşvik Ödülü'ne değer görüldü. Bu ödül, çalışmalarıyla bilimin ilerlemesine katkı sağlayan 40 yaş altı bilim insanlarına veriliyor.

Özcan Öztürk

Bilge Baytekin

Ercüment Çiçek

Urartu Özgür Şafak Şeker

Yıldırım Yıldız

“The feeling at Bilkent is like the warmth of family.”

portre

Assistant Prof. Andreas Treske, the chair of the Department of Communication and Design, delivered his first lecture at Bilkent in 1998.

What led you to pursue an academic career?

Actually, doing that was never my first or even my second plan. My dream was to study film directing at one of the world's top film schools, the University of Television and Film (HFF) Munich, but their application and selection process appeared to be very, very scary. I attended electrical engineering classes at the University of Siegen as a guest student, but somehow did not get very comfortable there. So, I started to study comparative literature at the University of Siegen with Prof. Riha, Germanistik with Prof. Kreuzer, and political science with Prof. Hufnagel. The program would allow me to take classes on film, television, and comics. In one of the first sessions of his Introduction to Comparative Literature course, Prof. Riha asked who would be interested in creating a student magazine, and my friends and I raised our hands. He arranged a student helper contract for us, and allowed us to use his assistant's office. Later he asked me if I would be interested in evaluating a couple of texts from the 1930s on early German television. I said yes, and was left with a huge number of articles by a group of electrical engineers with ideas on how to develop television. It was amazing stuff to read.

Thanks to Prof. Riha, my evaluation of these texts became my first edited publication in the university's print-on-demand series on "Media and Communication" (MuK), which is actually quite well known among those researching early German television. This brought me to the attention of Prof. Kreuzer, and even though I was only in my third semester, he offered me a position as an assistant with the new "SFB - Fernsehen" project, the first national government-funded research project on the topic of television, where I worked with media scholars from Germany's top universities. That was amazing. I still wanted to study film, however. Even after my professors had opened the doors to top German scholarships for me to continue with the research on television, offering the prospect of doing a PhD in the US later on, I applied to Munich with photos for a Hemingway adaptation set in the winter of 1944.

What was the result of your application?

Success! I was invited to visit, had a horrible interview with famous film producers and directors and the professors from the university – and was one of only 12 students from among more than 600 applicants to be accepted for the film directing program. Very difficult years now began; many times,

I wanted to give up. There was incredible competition among the students, and it was financially difficult as well – I continued to pay off my bank loans for many years after that. But we met world-renowned professionals and directors; I had very famous teachers from all over the world. We met the stars from Hollywood. Nonetheless, getting a short film through to the production stage was very difficult. If you survived the professors' critiques, you had to go out on the street hunting money and people. I got a job at a local butcher, cleaning up and the like. After learning about 35mm film tools in the first semester, I became interested in editing. I got lucky and became an apprentice with one of Germany's famous editors, Helga Borsche – and subsequently her second assistant, first assistant, sound editor, second picture editor, and finally coeditor for national and international film productions.

I was one of the very first people in Germany to learn digital nonlinear editing using the Avid system. We were like pioneers on digital machines. While I was still studying at the university, I got one of the top German scholarships, thanks to the recommendations of my professors from Siegen and Munich. To my surprise, Prof. Müller, head of the technical department at Munich, offered me the opportunity to teach editing. I had to graduate to do this; fortunately, I was already working on the feature-length

fiction film required for my graduation project. There was a producer interested in producing my film (a detective story), and the second German state television channel, ZDF, had also shown some interest. But just before signing the contract, ZDF decided that the budget would be too high and they would not be able to do it. We started to go for additional funding options, but it took time and 10 more versions of a complete 120-page screenplay. Meanwhile, I had an idea for a short film, and thanks to Prof. Müller's intercession on my behalf, I got permission to shoot it instead of the required feature-length film. As a result, I graduated and started to teach at the University for Television and Film Munich. My graduation project, "Manoeuvre," was selected for the Hofer Filmtage, one of the most prestigious film festivals for young German filmmakers. This was a festival without a competition, but simply having your film selected for showing was like an award in itself, opening the door to an international career because of all the producers and distributors in attendance. The local news wrote about three talented young directors – two on the way to Hollywood, and one traveling to Turkey in his free time.

How did you make your way from Germany to Turkey and Bilkent?

Actually, it started in 1994 with walking down the stairs at the University for Television and Film and running into my former film professor Wolfgang Laengsfeld. He asked me if I would like to give a workshop in Ankara on professional video. I said yes, and in the spring of that year I came to the Audio Visual Research and Production Center (GISAM) at METU to teach the workshop and met some wonderful people I'm still very close to.

That fall I was at GISAM again, and we produced a promotional video for METU. I also met my future wife Gülden (I always say I married the first girl I met when I came to Turkey). After we got married in 1997, I started to spend more time in in Ankara, although I traveled a lot between Munich, Istanbul, and Ankara. Then, a friend told my wife Gülden that Bilkent was opening a new department focused on communication and design. We gave our friend my CV, and I also met with Prof. Bülent Özgüç, the dean at the time, and did a part-time course. I got the offer, and in less than a week the contract. As a filmmaker, which I still consider myself much of the time, you can find stories all over the world, and around every corner. Since Turkey is an incredibly rich and colorful country, I feel quite fortunate to be here.

How do you view the educational ambience at Bilkent University?

Coming from the German university system, and especially from an art academy education, I had to adapt in many ways. Education in Turkey involves keeping a great deal of control over the students. The centralized educational system affects every area of the university and student life. A major difference is that in Munich we had our courses in blocks of content, so we were able to concentrate on one topic before we had to move on to the next: three weeks of communication studies, then three weeks

of technique, then three weeks on directing. This allowed us to have internationally famous guest instructors – like the director Alan Parker; Irvin Kershner, director of one of the “Star Wars” films; and the writer of “Casablanca,” Julius Epstein – with us for two or three weeks and work together on a project. The schedule here is different. But then, there are all these amazing things at Bilkent: a wonderful library, the orchestra, painting studios, strong departments, the green campus, and the people. Bilkent has always felt very international, with strong links to the US and many other countries. Bilkent’s many faces, many scientific and non-scientific fields, still amaze me from time to time. I had met Prof. İhsan Doğramacı many times. We spoke in Swiss German, and he even, with humor, corrected my own German. The feeling here at Bilkent is like the warmth of family.

What are your current research interests?

I am continuing to work on, and with, video in the field of media aesthetics. And of course, I work on the latest lab I put together at Bilkent, on media archaeology; this means “dead” media, outdated analog machines. Our archives are full of tapes we can’t watch anymore. We have recordings in our personal archives we can’t listen to anymore. Digitization has made many consumer technologies obsolete. On the other hand, in these obsolete objects are lots of personal stories, a history to be discovered. That

history is just standing there. We don’t take it for granted, or don’t want to. It’s something we talk about, but we don’t consider the fact that the technical developments of the last 20 years, especially in media technology, have taken place so fast that our students actually have no connection to those things. But as long as we have the machines working, we still can demonstrate their use and play with them. I believe that every educational approach has a specific life span. Now, when all of my students have the ability to make movies using their devices, the way we taught movie-making years ago might not be valid anymore. We need to renew our knowledge, our methods of teaching, and ourselves. My question is, how can we teach even something like cinema in a radically different form? How should the way we teach it be changed? How can we translate the changes happening in the world into the classroom? And, as everything around us from our cars to our microwaves has video abilities or video-likeness, how do these technologies change the way we live?

How does your background as a filmmaker and editor combine with your teaching?

My biggest advantage is that I have extensive technical training and therefore the ability to adapt to many requirements regarding the production, teaching, and learning of audiovisual “things.” In addition, as a filmmaker you learn to oversee a complete process, but also need to work on minute details. The perspective is both close-up and far away. You have the landscape in mind, but you work on a stone. You have to be a researcher, finding and putting together things that don’t seem to belong to each other. You have to be a builder, a sculptor, a manufacturer, a process manager, an organizer, a conductor, and an entertainer. You have to be involved as much as you have to be on the outside. You need imagination.

Your documentary “Takım Böyle Tutulur” struck a particular chord in Turkey. How did you go about producing a film on this topic and with this content?

The film is about soccer fans. As usual, we had no money to make a movie. Okan Altıparmak, the son of a very well-known and very well-connected former player, wanted to produce a film on the Fenerbahçe football club. I thus came up with the idea of giving fans mini-DV cameras and letting them shoot themselves during matches. Okan made the connection to the club and

gave permission for footage of the games to be shown, but got all the film rights in return.

Your short films have been screened at prestigious festivals such as Cannes, Berlin, and Venice. What did it feel like to be a part of those events?

It was like the Champions League. In the '80s and '90s there weren't that many "mum-and-dad" film festivals around the world, and the big festivals hadn't yet expanded to include so many categories and divisions. Being invited to a festival or being in the competition for an award was something extraordinary. But you needed to have a follow-up project to jump on the train. You needed to keep networking, and you needed to have a strong team at your side to go on with you to the next project without knowing what would come out of it. That's hard. Also, you needed an income to live on. I preferred to be doing the editing, surrounded by the film material for days and nights at a time.

You have published two books on video theory. How have they been received in the academic and professional communities?

I've had very strong support from the academic and artistic communities in the Video Vortex network, especially the Institute of Network Cultures in Amsterdam, throughout the writing process, with discussions and feedback as well as help in finding a well-respected publisher. The essays have been read and discussed by well-known academics around the world; PhD students in countries from Europe and the US to Australia and China have contacted me. It feels good; in fact, right now, I'm writing another long critical essay on media aesthetics for a new book.

How does Bilkent's Department of Communication and Design (COMD) distinguish itself from similar departments?

There are many factors that distinguish COMD from other communication design departments. The first obvious one is probably the "and" we have between "communication" and "design." This creates the two basic pillars of the department: first, media theory and studies, with an intensive focus on contemporary discussions; and second, design practice, with a strong emphasis on digital technologies and the moving image as well as, with respect to

found fans willing to let us go with them. Okan went to the matches, and I did the editing. We found a sponsor to buy a more professional camera for some interviews, which we intercut with the fan footage, and to finance color correction and sound mixing. We went through a full season in 2005 and got over 365 hours of digital video. For about three months during the summer break we used nearly every editing computer our department had, which meant cutting sequences of games in parallel on at least six machines, day and night. The

videos the fans shot were sometimes very amateurish, so I had to give clear directions regarding their handling of the cameras. The main rule was that they should "stay close" and never record anything far away. This resulted in some very dense portraits of people, with intensified emotional reactions. As we weren't allowed to show the games themselves – we didn't have the money to buy the rights to shoot them – we turned the cameras toward the audience to show the way they experienced the games, their emotions. It was very intense. Later Digiturk

the latter, storytelling and storyfication. We integrate new technologies into the curriculum mainly through applied projects and practice-based learning in the studios from the first year through the fourth-year capstone projects. In addition, the department constantly endeavors to strengthen contacts and undertake collaborations with industry. In addition, in comparison to many other faculties and departments (abroad as well as in Turkey) that teach similar subjects, our students are exposed through their studio and elective courses to an especially wide range of practical experience, while gaining a strong reflective and analytical background from their topic-related seminars. Our collaboration with the Bilkent Symphony Orchestra to produce video recordings is unique in the world; it creates a real, live experience of working under professional conditions for students. It also strengthens unity and camaraderie, encourages teamwork, and supports process orientation.

You recently celebrated the department's 20th anniversary. How do you foresee the future?

The anniversary was a great opportunity to connect with our graduates and bring them back to the department. COMD's graduates have already left their marks in various fields and sectors, from academia to the media and institutional bodies. It's now time to bring their experience into the department. We're thinking about mentoring programs, workshops, internships, and various forms of exchange. With the rapid development of and changes in technology, especially in the media environment, our students have to be prepared for a future that will require changes in the skill sets they possess, and that will necessitate

collaboration and interaction among a range of disciplines. Our students are placed at the cutting edge as intermediaries between science, research, design, media and the arts, industry and our society, between today and tomorrow. You cannot train people simply to make movies, or design interactive interfaces and funny little applications, or conduct PR campaigns. You need to train them in skills that make it possible to integrate complex processes. Bilkent is an ideal university for doing this. Filmmaking – a process that starts with an idea and continues through many steps to culminate in the distribution of a finished product – is a model. Learning to be process oriented, able to work in a team of individuals with expertise in different areas, and capable of using advanced technologies – these are forward-oriented goals and skills required not just now, but in the future as well.

What's your favorite course among those you've taught to date?

I've taught many different courses at Bilkent. My favorite is still the one I designed early in 2001 for our graduate program: *Image, Time and Motion*. It's a constantly evolving course, a laboratory for me. Using the work of students in the course, we compiled a print-on-demand book that was published in 2010 in collaboration with the Institute of Network Cultures in Amsterdam. The book, which received a very positive reception internationally, is one of the very first international new media-related publications to originate in Turkey. The course and my students have helped me to develop my ideas for my articles and books; in combination with the Video Vortex conferences, it has created a very fruitful research platform. But right now, I'm challenging myself by teaching a course in media history. At a time when you can produce movies with your smartphone, when everything can have a camera attached, it makes sense to rethink film and media history, not categorizing it by technology but rather attempting to integrate writing, printing, photography, cinema, television, video, computers, and platforms. This means looking at culture through various "cultural technologies" and the specific perspective of "media archaeology."

Could you tell us about your participation in professional networks?

I've been involved in the Video Vortex network since 2008. It started as a kind of reaction to YouTube, and is now, in 2019, a

global network of artists and academicians that holds conferences in locations from Amsterdam, Brussels, and Zagreb to Kochi and Yogyakarta. It was with the 3rd Video Vortex conference, held here at Bilkent in 2008 that the network expanded beyond Europe to the rest of the world. I'm now organizing, in conjunction with my colleagues in Amsterdam, especially Geert Lovink, and our partners in Malta, the 12th conference, to be held in Valetta this September; it will include an international, curated exhibition of media art. The topics of discussion within the network, and mainly at the conferences, range from the aesthetics of online video to streaming platforms and algorithmic filmmaking. I am also associated as a corresponding member with CILECT which is an international network of film schools. You have to be nominated by at least two university rectors to become a corresponding member; the rectors of Lodz and Munich supported my membership. Today, CILECT helps me stay closely connected to the world's leading film schools and art academies. With around 180 universities from countries as disparate as the US and China, it's an incredible educational resource and exchange network. Right now, we're applying to become a member school so that our students can profit from this network as well. And, who knows, in the future maybe a short film Oscar will be in the cards for Bilkent.

Do you have any hobbies outside of your work?

Sometimes it seems like my work has become my hobby, or my hobby has become my work. I'm still into electronic music, but

not as much as I was many years ago. My soldering tools are still around, and it might be just a matter of time until I again start constructing an electronic toy or finally build the synthesizer I wanted to many years ago. But what I've really started doing in the last few years is baking bread. It's so much fun, and sometimes it gets a little experimental. I love it. My paternal grandfather, who was from Breslau, was a baker before the war.

What suggestions would you have for young students aiming for a career in your field?

Take risks, make mistakes, love to experiment, don't be afraid, play, but also be responsible, be ethical, trust and be trustworthy, make as much use as you can of the university's offerings, give of yourself, have fun, and don't walk the path everyone else is walking. If your path doesn't work, try another one, and then yet another, and another. Creativity works like that. And – this is important – keep your parents in good shape.

You speak perfect Turkish. Was it tough to learn the language?

Yes, indeed. It's still difficult, and I sometimes find myself mixing up the three languages I live in. In the case of Turkish, it gets much easier if you try to live with the language, if you dive into situations where you need to use it. You need to go outside of the campus and take part in daily life. That helps a lot. I love to chat with taxi drivers, with people on the street or in the bazaar.

Who is Andreas Treske?

Assistant Professor Andreas Treske, a film editor, filmmaker, and media artist from Germany, is the chair of the Department of Communication and Design at Bilkent. His current research interests are interactive media works, filmmaking, video production, and new media theory. He graduated from the HFF Munich, where he produced creative art, with extensive research on applied aesthetics for cinema and television, from 1992 until 1998. From 1998 to 2010 he taught film and video production, along with new media theory, in the Bilkent University Department of Communication and Design; he has served twice as chair of the department, from 2005 to 2010 and from 2018 up through the present. From 2011 to 2014, he taught in the Film Option program of the Department of Media and Communication at the Izmir University of Economics, where he was a founding member of the Department of Cinema and Digital Media. He has participated in international exhibitions of interactive media works, directed various short films screened at international film festivals, and co-directed the feature-length documentary "Takım Böyle Tutulur," which played in more than 50 cinemas across Turkey during 2005. He is a member of Video Vortex and CILECT, and author of the books *The Inner Life of Video Spheres* and *Video Theory: Online Video Aesthetics, or the Afterlife of Video*.

“Akademisyenlik, manevi hazzı çok büyük olan, ancak bir o kadar da zor bir meslek.”

bir başarı öyküsü

Doğuş Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ebru Güzelcik Ural (İngiliz Dili ve Edebiyatı 1993), akademik ve idari kariyerinin satır başlarını dergimizle paylaştı.

Lisans ve lisansüstü eğitim dönemlerinizle söyleşiye başlayabilir miyiz?

Lisans eğitimimi 1993'te Bilkent Üniversitesi İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde bitirdim. Yüksek lisans (1995) ve doktora eğitimimi (1999) ise Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Halkla İlişkiler Bilim Dalı'nda tamamladım.

Akademisyen olmaya ne zaman karar verdiniz?

Akademisyenlik, üniversite yıllarımdan itibaren hep gönümde vardı. Yüksek lisansa başladıktan altı ay sonra Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde araştırma görevlisi oldum. Ben hayatım boyunca sevdiğim işi yapabileceğim nadir insanlardan olduğumu düşünüp kendimi çok şanslı görmüşümdür. İlk asistan olduğumda aldığım maaş sadece yol parama yetiyordu. Herkes asistanlık maaşından şikâyet ederken ben bir gün bile yaptığım işten mutsuz olmadım. Hep şöyle düşünürdüm: Sabah üniversiteye geliyor, öğrenmek için okuyor, her gün yeni şeyler öğreniyor, yazıp çiziyor, bir de üstüne devletten maaş alıyorum.

Asistanlık bittikten sonra mesleğin daha büyük haz veren, insan yetiştirme ve bilgi üretme görevini de üstlendim. Bir hoca olarak emek verdiğim öğrencilerin mezun olup başarıdan başarıya koştuğunu, harika yerlere geldiğini görmek kadar mutluluk verici bir his olamaz. İnanın bu mutluluğun tarifi yok. Ben akademisyenliği çok sevdim, tutkuyla yaptım ve yapmaya devam ediyorum.

Doktoradan sonra nasıl ilerlediniz?

Doktorayı bitirip Marmara Üniversitesi'nde yardımcı doçent olarak öğretim üyeliğine başladığımda aklımda hep bir Amerika deneyimi edinmek vardı; çünkü halkla ilişkiler mesleğinin doğduğu ve en gelişmiş olduğu yer ABD'yi. Bu amaçla üniversitelerle yazışmaya başladım. Davet aldığım dört üniversite arasından iletişim alanında büyük ün yapmış olan Los Angeles'taki University of Southern California (USC) Annenberg School for Communication'ı seçtim.

Misafir öğretim üyesi olarak USC'de bir yarıyıl görev yaptım. Ders ve seminer verdim, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine danışmanlık yaptım, bazen de istediğim derslere izleyici olarak katıldım. Akademik hayatımın en önemli deneyimiydi. Pedagojik formasyon açısından çok şey öğrendim. Dönüşte öğrendiklerimi hemen uygulamaya başladım. Akademisyenlikte yurt dışı tecrübesi gelişim açısından oldukça önemli.

ABD'den sonra nasıl bir kariyer planı çizdiniz?

Amerika dönüşü Marmara Üniversitesi'nden ayrılarak İstanbul Ticaret Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin kurucu kadrosuna katıldım. Fakültenin kuruluşu ve bölümlerin açılışında büyük emek verdim. Tam 11 yıl çalıştım İstanbul Ticaret Üniversitesi'nde. Bu süre içinde bölüm başkanı, dekan yardımcısı ve meslek yüksekokulu müdürü gibi akademik ve idari görevlerde bulundum. Mevzuat, kütüphane, yayın, Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) ve Bilimsel Etkinlikleri Destekleme (BEDEK) komisyonlarında görev yaptım. Ayrıca fakülte kurulu, fakülte yönetim kurulu, senato üyeliği yaptım. Uygulamalı iletişim alanında doçent oldum (2006).

2012'de İstanbul Ticaret Üniversitesi'nden ayrılarak Beykent Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin kadrosuna katıldım. 6 yıl boyunca Halkla İlişkiler ve Reklamcılık bölüm başkanı, Güzel Sanatlar Fakültesi dekanı ve rektör yardımcısı olarak görev yaptım. Mevzuat, BAP, BEDEK, stratejik

plan, yatay geçiş gibi komisyonlarda başkanlık görevinde bulundum. Beykent Üniversitesi'nde yürüttüğüm bu görevlerin idarecilik kariyerimde büyük katkısı olmuştur. Bu süre içerisinde Üniversitelerarası Kurul üyesi olarak görev yaptım; Kurul Doçentlik Çalışma Grubu'nda yer alarak doçentlik ölçütlerinin revizyonunda, temel alanların ve anahtar kelimelerin güncellenmesinde yoğun bir sorumluluk üstlendim. Ekim 2018'de Beykent Üniversitesi'nden ayrılarak Doğuş Üniversitesi'nin kadrosuna katıldım. Kasım 2018'de ise Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından Doğuş Üniversitesi rektörü olarak atandım. Henüz çiçeği burnunda bir rektör olduğumu söyleyebilirim.

Araştırma ve yayınlarınız hangi alanlara yayılıyor?

Benim uzmanlık alanım halkla ilişkiler ve iletişim. Özellikle kurum imajı, kurumsal itibar, stratejik halkla ilişkiler, kurumsal sosyal sorumluluk ve kurumsal iletişim üzerinde çalışmalarım var. "Küreselleşme ve İşletmelerde Değişen Kurum İmajı" adlı

kitabım, kurum imajı hakkında Türkiye’de ilk yazılan kitaptır; çoğu üniversitede ders kitabı olarak okutulmaktadır. Öyle ki doçentlik başvurum sırasında sınavımdaki jüri üyemin kendi kitabında benim kitabıma atıfta bulunmuş olması ve sözlü sınavda “Ben seni kitabından tanyordum.” demesi hoş bir sürprizdi.

“Stratejik Halkla İlişkiler Uygulamaları” adlı ikinci kitabım da halkla ilişkileri stratejik boyutuyla ele alan Türkiye’deki ilk kitaptır. Bu kitabım da çok sayıda atıf almış ve referans kitap olmuştur. Ayrıca kurumsal sosyal sorumluluk, kurumsal itibar ve kurumsal iletişimle ilgili çok sayıda ulusal ve uluslararası makale, bildiri, ortak kitap ve kitap bölümlerim bulunuyor.

Anlatmayı en çok sevdiğiniz dersler hangileri?

Kurumsal İtibar, Kurumsal İletişim, Stratejik Halkla İlişkiler, Kurumsal Sosyal Sorumluluk.

Akademik kimliğinizin yanında rektörlük gibi üst düzey bir idari görevi de yürütüyorsunuz. Zamanı nasıl yönetiyorsunuz?

Akademisyenlik ile idari görevi birlikte yürütmek oldukça zordur, büyük maharet ister. Hele yazmaya ve üretmeye alışık, düşüncelerini geniş kitlelere ulaştırmanın ve öğretmenin hazzını yaşayan akademisyenler için idari görevlerin yoğunluğu zaman zaman motivasyonu bozabilir. Yine de iki farklı misyon arasında etkili bir zaman yönetimi yaparsanız dengeyi yakalayabiliyorsunuz. O zaman da yarattığımız toplumsal faydanın mutluluğunu daha da çok yaşamaya başlıyorsunuz. Bu süreçte anlayışlı bir eş ve çocuğun da katkısı büyük tabii. Ben bu açıdan bana sürekli destek veren bir eşe ve çocuğa sahip olduğum için çok şanslıyım.

Bilkent’te okumak size neler kattı?

Edebiyat metinleri, bir toplumun, o toplumun insanların, bir kültürün, bir ulusun tarihinin en somut gelişim öyküleridir. İngiliz dilini kullanarak bu dilde kaleme alınmış yazınsal ve kültürel metinleri çözümlene yöntemlerini öğrenmek kendime, çevreme ve dünyaya bakış açımı değiştirdi. Hayata farklı bir pencereden bakmaya, duygu ve düşüncelerimi çok daha iyi ifade etmeye başladım. En tanıdık duygularınızın ve düşüncelerinizin, insan ve topluma ait her şeyin farklı bir dilde kodlanması ve sizin o kodu çözmeye çalışmanız kendinize, yaşadığınız topluma ve hayata son derece sistematik ve nesnel bir bakış açısı geliştirmenizi sağlıyor. Bu alternatif bakış, yabancı dilde düşünmenin ve düşünce üretmenin bendeki bireysel kazanımıdır. Mesleki kazanıma gelirse, kültürel kodlamaları çözümlenmeyi içselleştirmiş

bir filoloji mezunu olarak, böyle bir bilgi altyapısının üzerine iletişim alanında yüksek lisans ve doktora yapmış olmak bana şunları kattı: Birbiriyle son derece uyum sağlayabilecek iki farklı disiplini birleştiren, etkin ve özgün çalışmaların üretilmesine katkısı olan, keyifli bir akademik kariyer yolculuğum oldu.

Üniversiteden unutamadığınız anılar var mı?

Olmaz mı... Bilkent’teki yıllarım, hayatımın en güzel yıllarıdır. En yakın ve en sevdiğim dostlarımı o yıllarda buldum; o dostluklar bugün de devam ediyor. Benim yıllarımda öğrenci sayısı çok değildi. Herkes birbirini tanırdı. Kampüste sadece bir bakkalımız, yemek için de tabldot restoran, bir kafeterya ve alakart vardı. Biz genelde öğle yemeklerinde alakarta giderdik. Çoğu zaman kurucumuz Prof. İhsan Doğramacı yanımıza gelir, “Nasılısınız çocuklar, nasıl gidiyor? Memnun musunuz, bir şikâyetiniz var mı?” diye hâlimizi hatırlamızı sorardı. Hocabey’in o babacan tavrını hiç unutamam. Beş yıl boyunca yurttta kalmıştım. Çok düzenli ve tertipli bir öğrenciydim. Ne zaman denetim olsa benim odamı örnek oda diye gösterirlerdi. Yurt anılarımı yazsam kitap olur.

Doğuş Üniversitesi’nin kadrosunda başka Bilkentli öğretim üyeleri var mı?

Lisansı, yüksek lisansı veya doktorası Bilkent’ten olan birçok akademisyen var kadromuzda. Meslektaşlarımdan Bilkent’in Kariyer ve Mezunlar Ofisi’yle irtibata geçmelerini de rica ettim, hepsinin bilgisi kayıtlarınızda olmayabilir. Bu arada hoş bir tesadüftür ki Bilkent’te okurken çeviri

dersime giren hocamız Prof. Dr. Gülşen Sayın şu an hem Doğu Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölüm başkanlığı hem de Şubat 2019'dan bu yana Fen-Edebiyat Fakültesi dekanlığı görevlerini yürütüyor. O yıllarda çok sevdiğim hocamla bugün çalışma arkadaşınız.

Akademik kariyer hedefleyen gençlere neler önerirsiniz?

Akademisyenlik, manevi hazrı çok büyük olan, ancak bir o kadar da zor bir meslek; bir yaşam tarzı aslında, mesai saati yok. Ben kendimi sürekli bir öğrenci olarak görüyorum. Öğrenmeye, öğretmeye, araştırmaya merakı ve heyecanı olanların akademik kariyer hedeflemesini öneririm. Bu merak ve heyecan insanı o kadar motive ediyor ki başarı olağan bir sonuç olarak gelip sizi buluyor. Meslek seçiminde gençlere en önemli tavsiyem, sevdikleri, tutkuyla bağlı oldukları işi yapsınlar. Mutlu nesillerin oluşması açısından bu çok önemli.

Diğer yandan akademisyenler zaman içerisinde idari görevler de almaya başlayabiliyor. İdarecilik kariyerine yönelik en önemli tavsiyem, sabırlı olsunlar ve zamanı deneyim kazanma açısından bir fırsat olarak değerlendirsinler. Birtakım görevlere ve makamlara gelmek için acele etmesinler. Ben rektör olana kadar 11 yıl bölüm başkanlığı, 3 yıl meslek yüksekokulu müdürlüğü, 2 yıl dekan yardımcılığı, 6 yıl dekanlık ve 6 yıl rektör yardımcılığı yaptım. Bu görevlerde edindiğim tecrübeler, rektörlük gibi önemli bir görevde beni daha güçlü kılıyor. Komisyonlardaki görevlerim sayesinde edindiğim mevzuat bilgim, doğuştan var olan adalet duygum, iletişim yeteneğim ve idarecilik deneyimlerim rektörlük gibi önemli bir görevde en büyük güç kaynaklarım. Gençlere en büyük tavsiyem, güçlerini kimseden değil, kendilerinden alsınlar.

Son olarak hobilerinizi soralım.

Kitap okumak ve seyahat etmek benim olmazsa olmazlarım. Bir boğa burcu insanı

olarak yemek için yaşayanlardanım. Bu nedenle gastronomiye ilğim büyük. Seyahati yemek konseptiyle birleştirir; değişik lezzetleri tatmak için dünyanın öbür ucuna bile giderim. Bu amaçla yaptığım bir günlük seyahatlerim ve kaçamaklarım meşhurdur. Yenilenmek, nefes almak ve zihni boşaltmak için kısa süre de olsa mekân değiştirmenin, yeni yerler keşfetmenin çok faydasını gördüğümü ve seyahatin en büyük motivasyon kaynağım olduğunu söyleyebilirim.

İş dışında kalan zamanlarımda yine edebiyatla, sanatla, müzikle ruhumu da beslerim. Hayatı keyifle yaşayan biriyim. İngiliz Edebiyatı okurken derslerin birinde öğrendiğim ve o yıllardan itibaren içselleştirdiğim anı yaşamak düşüncesi en büyük hayat felsefem oldu. Doyurulamaz öğrenme tutkum da hayata olan bağlılığımın en büyük nedenlerinden biri. Söyleşinin sonunda şunu söylemek isterim: Hayatım boyunca Bilkent mezunu olmaktan dolayı gurur duydum, şu an Doğu Üniversitesi'nde olmaktan gurur duyduğum gibi.

mühendislik, girişimcilik ve pazarlama

“Ne yaparsak yapalım, evrensel düşünmeli ve işimizi dünyayla yarışıyor gibi yapmalıyız.”

IBM Watson Health'in işbirlikler ve uluslararası pazarlama direktörü Dr. Erdoğan Çeşmeli (Elektrik ve Elektronik Mühendisliği 1992), bize mühendislik, girişimcilik ve pazarlamanın kesiştiği noktaları anlattı.

Bilkent'ten sonra kariyeriniz nasıl gelişti?

Hedeflediğim araştırma alanı biyomedikal mühendisliği idi ve bu tür programların ilk ve en çok örneğinin bulunduğu yer ABD'ydi. Araştırma konuları uygulamaya en yakın olan programı seçtim. Ohio State Üniversitesi ile Cleveland Clinic arasında yeni bir yüksek lisans ve doktora programı başlatılmıştı. Bu program sayesinde araştırmamı bizzat hastanede yaptım. Hayatım boyunca faydalı olacak bilimsel ve sosyal tecrübeler edindim.

Sanırım biraz şanslıydım. Ben her zaman merak duyduğum konuyu takip ettim. O zamanki merakım, hatta bugün bile, insan ile makinenin beraber çalışabilmesi idi. O nedenle biyomedikal öğrenip o alanda ilerlemek istedim. İlk gördüklerim daha çok biyolojik sinyallerin ve bilgilerin işlenmesiyle ilgiliydi. Örneğin, yüksek lisans tezim otomatik görüntü işleme üzerinedi. Doktoramın konusu da beyindeki hücre özelliklerinden ve bağlantılarından esinlenmiş yapay zekâ modelini geliştirmekti. Şanslı olduğum kısım ise o zaman merak ettiklerimin bugün de en sıcak konulardan olması.

Doktoradan sonra kariyeriniz nasıl ilerledi?

Doktoramı tamamladıktan sonra bilim ve teknolojinin ürettiği bilgilerin benim için çok önemli ve keyifli olduğunu fark etmişim; ancak bu bilgilerin insanlığın problemlerini çözebilmesi de bir o kadar değerliydi. Bir başka deyişle, sadece bilimsel yayın yapmak beni tatmin etmeyecekti. Benim ya da ekibimin fikirlerinin hayata geçmesi beni daha çok heyecanlandıracaktı. O nedenle, akademide kalmak yerine, şirketlerin araştırma-geliştirme (ar-ge) bölümlerine başvurmaya başladım. Öykümün ilginç bir yönü de General Electric'in (GE) başvurduğum ekibine değil de bir başka birimine kabul edilmem oldu. Daha sonra, öğrendim ki GE'de Bilkent Üniversitesi'nin öğrenci kalitesini duymuşlar ve bana daha etkin bir rol önermişler. O an, hayatımda ilk defa iyi bir okulun nasıl fırsat kapılarını açabileceğini fark etmişim.

GE'de ne gibi sorumluluklar üstlendiniz?

GE'nin New York'taki ar-ge merkezinde ilk görevim, kalbin resmini vücudun dışından, sanki içindeymiş gibi görüntülemektir. Bununla ilgili çalışmalarım patente dönüştükten sonra buluşlarım GE'nin tüm bilgisayarlı tomografi cihazlarında ürün hâlinde satılmaya başladı. Bunun üzerine pazarlama bölümünün bana kariyer anlamında daha uygun olacağını fark ettim. Beni bu yeni ürünün klinik başarılarını bilimsel olarak yayımlanmasını sağlayan birimin başına getirdiler. Yeni işim Milwaukee, Wisconsin'deki GE Healthcare'in küresel merkezindeydi. Başarılı yayınlarımızdan ve bir taraftan da Chicago Üniversitesi'nden MBA diplomamı aldıktan sonra küresel ürün müdürlüğü görevine getirildim. Ekibim çok yaratıcı çalışmalarda bulundu; kalbin görüntülenmesini bilgisayarlı tomografi ve nükleer kamerayla gerçekleştirerek kalp rahatsızlıklarının daha güvenli tetkikini sağladı. Çektiğimiz görüntüler dünyada ilkti. Hem konferanslarda ödüller aldık hem de sağlık görüntüleme kitaplarına kapak olduk. Orada değişik ekipler arasında bağlantı kurarak, planlı ve cesurca risk alarak nasıl yapılabileceğini öğrendim.

Bu atılımların üzerine GE Healthcare'in Avrupa, Orta Doğu ve Afrika bölümünün bütün kalple ilgili çözümlerinin direktörü unvanıyla Fransa'ya tayin oldum. GE'nin çözümlerini tek tek pazarlamak yerine, bir hastalık çerçevesinde portföy olarak

sunmayı başardık. İnme rahatsızlığına ilişkin çalışmamızla başta Rusya olmak üzere birçok ülkede pazar payımızı ikiye katladık. GE Healthcare, bu noktadan yola çıkarak, ilk defa hastalık odaklı pazarlama organizasyonları yarattı. Bir organizasyonu değiştirmek için dışarıdan, yani pazardan ve müşteriden başlama tecrübesini burada kazandım. Gösterdiğim liderlik sonucunda girişimsel görüntüleme bölümünün küresel pazarlama genel müdürlüğü görevine getirildim. Ekibimizle beraber girişimsel görüntüleme dönemin dünyadaki ilk ve tek robot görüntüleme cihazını geliştirdik; gene ödüller alarak pazarda devrim yarattık.

O dönemde çalışmalarınızı Türkiye'de devam etmeyi hiç düşünmüş müydünüz?

Çocuklarımızın Türkiye'yi görmesi için Afrika, Orta Doğu ve Türkiye bölgesinin pazarlama genel müdürlüğünü üstlenerek ailemle İstanbul'a taşındım. Artık sadece sağlık değil, her türlü işkolunun pazarlamasından sorumluydum. Sıfırdan bir pazarlama ekibi kurduk, ilk kez bir liderlik programı başlattık, bölgenin ticaretini 3 katına çıkardık. Yeniden ABD planları yapmaya başlamışken Türkiye'nin geleceğe yönelik hedeflerine destek sağlamak amacıyla şirket bir yatırım kararı aldı ve beni 900 milyon dolarlık yatırımdan sorumlu Türkiye genel müdür yardımcılığı görevine getirdi.

Sadece yatırım hedefimize ulaşmadık; ayrıca ilkler gerçekleştirdik. Mesela GE Türkiye'de bir inovasyon merkezi açtık; 150'den fazla girişim şirketinin Türkiye'de kurulup büyümesine yardımcı olduk. GE çalışanlarından bir gönüllü ordusu kurduk. Gönüllü arkadaşlar, girişim şirketlerine mentorluk yaparak şirketlere, GE'ye ve kendilerine fırsatlar yarattılar. Bu model o kadar ilgi gördü ki GE Ventures bana ulaşip benzerini dünyanın değişik yerlerinde oluşturmak için iş teklif etti; ben de ABD'ye, GE Ventures'a döndüm. Yeni görevim, bu modeli yaygınlaştırmanın yanı sıra ezber bozan teknolojileri keşfedip yatırım yapmaktı. Bunların arasında biyoelektronik sağlığın da bulunduğu, yapay zekâ, sentetik biyoloji gibi konularda milyonlarca dolar yatırım yaptık. Araştırmacı kimliğiyle yola çıkmama rağmen pazardaki fırsatları görebilmem ve ekibimde olsun ya da olmasın bilgili her kişiyi bir amaç peşinde birleştirebilme dolayısıyla dünyayı dolaşip yeniden ABD'ye döndüm. Yeni alanım,

risk sermayesi uzmanlığıydı. Bu dünya turundan öğrendiğim en önemli nokta, en kalıcı şeyin hayatta öğrenmeyi bilmek olduğuydu.

Mühendisliğe çok da yakın olmayan pazarlama alanında kariyer yaptıklarınız göze çarpıyor. Pazarlama sizin için ne anlama geliyor; bu alana yönelmiş olmanızın perde arkasında neler yatıyor?

Pazarlamanın mühendislikle pek ilgisi olmayan bir eğitim ve çalışma alanı gibi gelmesi çok doğal; ancak benim bakış açım ve tecrübeme göre mühendislik ve pazarlama fazlasıyla bağlantılı. Bunu üç maddede anlatabilirim. Öncelikle Bilkent'teki öğretim beni her teknolojiyi anlama konusunda etkin kıldı; yani her konuyu çok rahat öğrenebilir ve paydaşlara anlatabilirim. Gördüğümüz dersler, kavramlar ve modeller, elektronlara uygulandığı gibi, insanlara ve topluma da uygulanabilecek özellikteydi. Örneğin, manyetik alan etkili liderlik özellikleriyle birebir örtüşür. Bilkent Elektrik-Elektronik, bizlere metanetli olmayı da öğretmiştir. Pazarlama başlangıçta benim için çok yeni olmasına rağmen bıkmadan arkasından gittim ve bu konuya da hâkim oldum. Doktoram sonrasında, bir yandan çalışırken, bir yandan da MBA yapılıp iş dünyasının dilini öğrenmekten çekinmedim.

Pazarlama bence her bir kişinin bilmesi gereken, belki de farkında olmadan uyguladığı bir alan. Pazarlamanın planında üç C vardır: **Customer, Company, Competition**. Bunları betimledikten sonra dört P ile eyleme geçersiniz: **Product, Price, Promotion, Place**. Bu 3C+4P yapısını hayatta her probleme ya da fırsata uygulayabilirsiniz. Bunların arasında yeni bir işe girmekten tutun da ülkenizi, şehrinizi ya da okulunuzu tanıtmak bile yer alabilir.

Doktoradan sonra MBA yapmak pek alışlagelmiş bir karar olmasa gerek.

Ar-ge sonrası pazarlamaya geçtiğimde şunu fark etmişim: İş dünyası, doktoralı çalışanları

iletişimi zayıf ve fazla bilimsel görüyor. Ben de doktora yanında MBA diplomamla şirket içindeki ve dışındaki paydaşlarımın, bilimin ve iş dünyasının dilini konuşabilmek istedim. Chicago Üniversitesi, dünyanın iş ve ekonomi alanlarında sanırım en çok Nobel Ödülü'ne sahip olan kurumu. Bilkent mezunu olmaktan ne kadar gurur duyuyorsam, Chicago mezunu olduğum için de kendimi o derece şanslı hissediyorum.

GE'den IBM Watson Health'e geçişinizin nedenleri neydi?

Yapay zekâ, kariyer ve kader! Yapay zekâ, çünkü benim doktora konumdu ve GE Ventures'da görev yaparken yatırım yaptığımız alanlardandı. Sadece yatırım yapmak yerine bu yapay zekâ rüzgârının bizzat içinde yer almak istedim. Yetenek avcıları beni hep arar ve genelde şöyle derlerdi: "Yaptıkların çok etkileyici, ama sadece tek şirkette yapmışsın!" Ben de GE dışında da benzer başarılarla imza atabileceğimi göstermek istedim. IBM, Ohio State mezuniyetimden sonra görüştüğüm şirketlerden birisiydi, hep aklımın bir köşesindeydi. Oradan bazı arkadaşlarım onlarla çalışmak isteyip istemediğimi sorunca bunu olumlu bir sinyal olarak IBM'e geçmeye karar verdim. Elbette yapacağım işin ne olduğu da önemliydi. Uluslararası iş yapmak ve işbirlikleri yetilerim ve ilgi alanlarım arasında olduğu için görevi kabul ettim. İyi ki de kabul etmişim.

IBM Watson'daki güncel çalışmalarınızdan bahsedebilir misiniz?

IBM Watson Health'in ürünlerinin çoğu yapay zekâ tabanlı ve bu artarak devam edecek. Hem Cleveland Clinic'ten gelen sağlık tecrübelerim hem de yapay zekâ ve görüntü işleme dair bilimsel çalışmalarım bana bugünkü işimde çok yardımcı oluyor. Ekibimle IBM Watson Health'in misyonundan yola çıkıp dünyanın her yerinde sağlığa iyileştirmeye katkıda bulunmaya çalışıyor ve bu konuya yönelik işbirliklerini hayata geçiriyoruz. Hem yeni çözümler oluşturuyoruz hem de var olan ürünlerimizin dünyanın her tarafına ulaşmasında ilerliyoruz. Massachusetts Institute of Technology ile 10 yıllığına imzaladığımız işbirliğini örnek verebilirim. Burada amacımız hem yapay zekânın uygulama ve teknoloji altyapısını oluşturmak hem de yapay zekâyı sosyal etken olarak etik bağlamda ele almak.

Sektörünüzde rekabet hangi parametreler üzerinden yürüyor?

Sağlıktaki başarınız sonuç, erişim ve ekonomi olmak üzere üç boyut üzerinden ölçülüyor. Bunlardan ilki, elde edilen sonuç iyileştiriyor mu, yani hastalık tetkik edilebiliyor mu, doğru tedavi seçilebiliyor mu, kişinin kaliteli hayatı uzuyor mu gibi hususları içeriyor. Diğer boyutta böyle sonuçlara sadece topluma belirli kısmının mı, yoksa hepsinin mi erişebildiği sorusuna yanıt aranyor. Sonuncu boyut ise

herkesin erişimi olabilecek sonucu iyileştiren çözümler ekonomik mi? Bir başka deyişle ülkeler, şehirler ve bireyler bu tür çözümlere parasal anlamda ulaşabiliyor mu? IBM Watson Health olarak amacımız, bütün bu boyutlarda ilerleme sağlayabilmek.

Genç girişimcilere bir röportajınızda dünyayı değiştirebilecek icatlara yatırım yapmanın size heyecan verdiğini söylemişsiniz. Yatırım yaptığınız projelerden bugüne yansıyanlar oldu mu?

Böyle konular bir sonuca ulaşmak için çok zaman gerektirir de bir örnek verebilirim. Biyoelektronik tıp, GE Ventures'da yatırım yaptığımız alanlardan biriydi. Bu yaklaşımın savı, vücuda elektronik aşı yapmak, kimyasal ilaçlar yerine bağışıklık sistemimizi kullanarak vücudun kendi kendini tedavi etmesini sağlamaktı. New York'taki The Feinstein Institute for Medical Research yatırım yaptığımız kurumlardandı, bu konunun öncülerindedir. Her geçen gün bu alanda başarıyla ilerliyorlar.

Girişimcilikle ilgili başka faaliyetleriniz var mı?

Girişimcilik Vakfı, başta kurucusu olmak üzere, yönetim kurulu ve çalışanlarıyla çok takdir ettiğim bir oluşum. Dünyada zaten bir ilk ve benzeri çok az. Üniversite öğrencilerine, 20 kız ve 20 erkek olmak üzere, her sene titiz bir seçimden sonra burs veriyorlar. Öğrenciler sadece girişimcilğe yönelik vasıflarını geliştirmekle kalmıyor, aynı zamanda olgun insan olma yolunda ilerliyorlar. Vakıf bünyesinde gençlere mentorluğun yanı sıra şirket kurduklarında danışmanlık yapıyorum. Mümkün oldukça bağış kampanyalarına destek veriyorum; çünkü insana yatırımı çok önemsiyorum.

Eşimle başlattığımız bir girişimcilik platformu da var: Crosspreneurship. Türkiye'deyken eşimle bir şirket kurmuştuk. Şirket büyüdü ve başarıyla çıkış yapıp başka bir şirket tarafından satın alındı. Buna paralel olarak GE'de girişimci şirketlerle ilgili programları da yönetiyordum. Hatta başarılı bir program oluşturma şansı da yakalamıştım. Hem Türkiye'deyken hem de ABD'ye geldikten sonra girişimcilerden ve her türlü şirketten yardım ricaları almaya başladık. Bizim gibi iş ve girişim tecrübesi olan arkadaşların ve çevremizin bu çerçevede gönüllü yardım etmek istediklerini görünce de bu platformu kurduk. Bazen bizzat kendimiz ilgileniyor, bazen de diğer yetkin arkadaşlarımızla tanıştırıyoruz ve bize ulaşan herkese yardımcı olmaya çalışıyoruz.

Ayrıca dünyanın kâr amacı gütmeyen en büyük hızlandırıcı yapılarından MassChallenge ve diğer benzeri oluşumlara mentorluk ve melek yatırımcılıkla destek olmaya gayret ediyorum. Eşimin kurduğu ve benim de destek verdiğim Turkish American Women's Foundation'da (TAWF) özellikle gençlere yönelik etkinlikler

düzenliyoruz. Örneğin, aralarında Bilkentli kurucuların da olduğu 11 girişimciyle, Şubat 2019'da bir panel düzenleyip ortaokul ve lise öğrencileri ile ebeveynlerine girişimciliğin de bir kariyer seçeneği olabileceğini aktarmıştık. Bir de Boston'daki Bilkentliler ile kurduğumuz "Bostkentli" grubumuz var. Sohbet etmek, kariyer ve benzeri konularda görüş alışverişi yapmak, TAWF etkinlikleri ya da başka fırsatları değerlendirmek için buluşuyoruz. Bilkentli olarak birbirimize destek olmaya gayret ediyoruz. Bilkent ailesinden olmak, az olduğunuzda ve ABD'deyken daha anlamlı ve keyifli.

Görev yaptığımız ülkelerin çalışma kültürlerini karşılaştığımızda nasıl bir tablo ortaya çıkıyor?

Ülkelerin çalışma kültürleri bazı açılardan farklı, bazı açılardan benzer olabilir. Hep küresel şirketlerle çalıştığım için benim durumunda benzerlikler daha çok. Fransa, Türkiye, Mısır ya da ABD'de şirketler çalışanlarından aynı şeyleri bekliyordu: müşteriye ön planda tutmak, birbirimizle yardımlaşmak, kendimizi geliştirmek... Yine de küresel şirketler genelde başka şirketleri satın alarak büyüdükleri için büyük yapının içinde alt kültürler yaşamaya devam eder. GE İsveç ile GE Çin, çalışırken kendi ülke kültürlerini şirket kültüründen önde tutar. Bir başka açı ise aynı ülkede olduğunuz hâlde çalışma kültürünün farklılık gösterebilmesi. Türkiye'de GE ya da başka bir şirketteki çalışma kültürü arasındaki benzerlikten az olabilir.

Her ne kadar farklı şirketler ya da ülkelere çalışsak da önemli olan kişisel değerlerimiz ve kültürümüzün bize mutluluğu, başarıyı getirmesine izin vermek. Benim iş prensiplerimin arasında ne çalıştığım şirkete ne de çalıştığım ülkeye ait değerler var. Örneğin, Türkiye'de toplantıya zamanında başlamak neredeyse görülmemiş bir özellik; ama bu benim için çok mühim. Beraber çalıştığımız insanlara saygı göstermek, hoşgöründe bulunmak da görev yaptığım hiçbir ülkeye özgün veya zorunlu tutulan bir nitelik değildi. Oysa bu özellik, benim her zaman uygulamaya ve örnek olmaya çalıştığım bir unsurdur. Şirkete uyum gösterirken kendi doğrularımızı yaşatırsak işimizde daha mutlu ve başarılı olabiliriz.

Yurt dışında kariyer yapmak isteyen gençlere neler önerirsiniz?

Bununla ilgili üç önerim olacak. İlki, ne yaparsak yapalım, evrensel düşünmeliyiz. Çalışma kültüründe bahsettiğim gibi, değerlerimiz olmalı ve bu değerler bize ve çevremize faydalı sonuçlar üretmeli. İkincisi, işimizi dünyayla yarışıyor gibi, içtenlikle, hakkaniyetle yapmalıyız; çünkü kaliteli ve kıymetli iş her zaman karşılığını bulur. Son olarak şunu söyleyebilirim: Nerede olduğunuz veya nerede çalıştığının önemi, hayatta ulaşmak istediğiniz vizyonla

karşılaştırıldığında, aslında çok küçük bir unsur. Her birimizin hayatta var oluş sebebi var; bunu tanımlayıp o şekilde yolunuzu çizmemiz kısa ve uzun vadede çok değerli. Pusulanızın doğru yönü göstermesi, attığımız adımın büyüklüğünden ve o adımı nerede attığınızdan daha önemlidir.

Sizin yurt dışına çıkmanızda üniversitenin etkisi olmuş muydu?

Üniversite sonrasında yurt dışına çıkmamda değişik sebepler rol oynadı. Bilkent'te asistanlık hakkı kazanmıştım; fakat biyomedikalde çalışma arzum ve bu konunun Türkiye'de pek seçeneği olmaması benim için en önemli faktördü. Dünyada tecrübe kazanma isteğim de ikincil rolü oynadı. Bilkent'teki hocalarımdan her birinin yurt dışından doktorası olması eminim ki bilinçaltımda karar vermeme etkilemiş ve bana ilham vermişti. Bilkent Üniversitesi'ndeki yıllarımda bana kattığı bazı tecrübe ve öğretiler var. Bizim sınıfımızın sonuncusu üniversite sınavında Türkiye 83'üncüsüydü. Başka bir üniversitede birinci olabileceksen bu arkadaşımız sınıfa sonuncu girmişti. Bu hepimizin ne kadar disiplinli, öğrenme konusunda ne kadar özverili ve dirayetli olduğunu öğretti bana. Mezun olurken girişteki sınavın sıralaması aynı kalmadı. Girişte sonlarda olan arkadaşlarımız sınıfı üstlerde bitirdi. Bu da bana kişinin kendisini geliştirmeye her zaman devam etmesi gerektiğini ve bunu başarabileceğini gösterdi.

Bazı konularda sınıfta en iyilerden olsam bile, bazı konularda diğer arkadaşlarım benden daha iyi bilgiye, beceriye sahipti. Yani her birimiz her konuda iyi olamayabiliriz. Bu ne bizim mutsuzluğumuza sebep olmalı ne de iyi olmadığımız konuları küçümsetmeli. Daha sonra şirketlerde ekiplerle birlikte çalışınca bu çeşitliliğin başarıda elzem olduğunu gördüm. İki yıl önce, Bilkent mezunları olarak, Bilkentli mühendislik öğrencileri için bir mentorluk programı başlattık. Ben ve diğer bazı arkadaşlar ABD'den, diğerleri de

Türkiye ya da Avrupa'nın değişik şehirlerinden mentorluk yapıyorlar. Bu programın bir amacı da bu çeşitliliğinin önemini genç öğrencilerle paylaşmak, onlara yolculuklarında destek olmak. Birçok mezun arkadaşımız, geçmişte bir mentorları olsaydı bakış açılarının nasıl değişebileceği sorusundan yola çıkarak bu programa ivme katıyor.

Son olarak ABD'de Bridge to Türkiye Fund (BTF) adlı, kâr amacı gütmeyen bir sivil toplum kuruluşuna değinmek istiyorum. BTF'nin gayesi, özellikle kızların okumasına destek olacak etkinlikler yaparak kaynak toplamak ve burs vermek. Biz de bu seneden itibaren, Bilkent Üniversitesi'nde öğrenim görmek isteyen ve belirli ihtiyaçları olan kız öğrenciler için BTF üzerinden bir burs başlattık. Umarım ABD'deki bütün mezunlarımız, daha iyiyi hak edenlerin, örneğin dar gelirli ailelerden gelmeleri nedeniyle okumakta zorluk çeken gençlerin Bilkent'te okuyabilmesi için zengin gönüllerini harekete geçirirler.

Erdoğan Çeşmeli sosyal hayatta neler yapar?

Merak edip öğrenmek, en çok zaman ayırdığım hobimdir. Bu bazen okumak yoluyla, bazen de çeşitli insanlarla tanışıp onları dinleyerek gerçekleşiyor. Dünyayı gezmeyi, çocuklarımın gözüyle kendimi ve hayatı yeniden keşfetmeyi seviyorum. İçimde her zaman öğrendiklerimi ve keşfettiğim zenginlikleri paylaşma güdüsü olduğundan mentorluk yapmak, etkinlikler düzenlemek ve inandığım konularda bağış toplamak bana keyif veriyor. Birey ve topluluk olarak, birlik olup odaklanarak yeryüzünden birçok talihsizliği silebileceğimize inanıyorum. Aslında girişimciliği de bir hobi olarak görüyorum. Konfüçyüs'ün "Hoşunuza giden bir konuda iş seçin ve hayatınız boyunca bir gün bile çalışmak zorunda kalmayın." sözü benim içgüdüsel ilkindir. O nedenle bütün çabam, çalışmak zorunda kalmadığım bir işi yapar hâle dönüşmek.

hava trafik kontrolü

“Yüzlerce can taşıyan uçakları yönlendirip insanları gidecekleri yere sağ salim ulaştırmak, bu mesleğin bizi en mutlu eden tarafı.”

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nde hava trafik kontrolörlüğü yapan Tuğba Örs Akkaya (Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi 2007) ile mesleğinin ayrıntılarını konuştuk.

Bilkent Üniversitesi'ni ve bölümünüzü nasıl seçtiniz?

İçel Anadolu Lisesi 2002 mezunlarındım. Bildikleri, gördükleri, yaşadıkları oranında siyasetle ilgilenen bir öğretmen ve elektrik mühendisinin kızı olarak, hayatın her alanında var olan siyasetin bilim anlamında öğrenilmesi gerektiğini düşündüm. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi'ni bu sebeple seçtim. Neden Bilkent olduğu kısmında ise söylenecek çok şey var. Öncelikle puanım istediğim bölümde, üstelik burslu okumama yeterliydi. Bilkent Üniversitesi, gerek eğitiminin kalitesi ve sosyal olanakları gerek fiziki ortamının güzelliği ve mezuniyet sonrası iş bulma konusundaki yadsınamaz adıyla, kısacası bir üniversiteden beklenecek her şeyi bünyesinde barındıran yapısıyla beni karar sürecimde çok rahatlatı.

Mezuniyetinizi hangi kariyer adımları takip etti?

Mezuniyet sonrası aslında hayatımın en zor kısmıydı. Hayatımın sonuna kadar sürdüreceğim bir meslek seçmenin yükü ağır gelmişti. Uzunca bir süre kararsızlığın ortasında kaldım. Sonra sınavlara hazırlanmaya başladım. Bu süreçte tesadüfen hava trafik kontrolörü bir büyüğümüzle tanıştım. Yaptığı işin stresinden ve zorluğundan bahsediyor, bir yandan da o işi ne kadar severek yaptığını anlatıyordu. Bu durum ilgimi çekti ve araştırmaya başladım. Araştırdıkça bu mesleğin beni mutlu edebileceğine inandım ve hava trafik kontrolörlüğüne başvurmaya karar verdim. Ekim 2009'dan beri Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün hava trafik kontrol biriminde görev alıyorum.

Bir hava trafik kontrolörünün başlıca sorumlulukları nelerdir?

Uçuşta ve bir meydana [yerde (pist, taksit yolu)] hareket halinde bulunan tüm hava araçları hava trafiğini oluşturur. Bir hava trafik kontrolörü, çeşitli radar sistemleri ve iletişim araçlarını kullanarak verdiği talimatlarla, ikazlarla ve tavsiyelerle bu hava trafiğinin emniyetli, etkili ve hızlı akışını

sağlar. Hava trafik kontrolörünün verdiği hizmet sayesinde hava araçları birbirleriyle veya fiziksel engellerle çarpışmadan, güvenli ve düzenli bir şekilde uçuşlarını gerçekleştirir.

Hava trafik kontrolörleri ile kule görevlileri aynı kişiler mi?

Hava trafik kontrolörleri, hizmet verdikleri alanlara göre üçe ayrılır: meydan, yaklaşma ve saha kontrolörleri. Saha kontrolörleri belirli bir seviyenin üzerindeki tüm hava trafiğinden sorumludur. Yurt içinde bir meydana kalkan veya bir meydana iniş yapan ya da ülkemiz hava sahasını transit kullanan tüm uçaklar saha kontrolörünün sorumluluğundadır. Yaklaşma kontrolörleri, sorumluluk sahalarındaki bir veya birden çok meydana iniş-kalkış yapan trafiklerin birbirlerinden ve mânialardan ayrılmasından sorumludur. Meydan kontrolörü ise bir havaalanında yerdeki ve meydan civarındaki hava trafiğinin akışından sorumludur; genelde kule diye bilinen meydan kontrol kulesinde görev yapar.

Saha ve yaklaşma kontrolörleri trafiği radarlar aracılığıyla takip ederek, meydan kontrolörleri ise görerek hizmet verir. Her birim farklı bilgi ve uzmanlık gerektirir. Bir hava trafik kontrolörü, uzmanlık eğitimlerini alarak üç birimde birden de görev yapabilir. Soruya gelecek olursam, kule görevlisi olarak bilinen kişiler aslında birer hava trafik kontrolörüdür ve meydan kontrolörü olarak uzmanlaşmıştır.

Türkiye'nin hava sahasındaki uçuş trafiği nasıl kontrol ediliyor? Yurt dışından gelen bir uçağın hava sahamıza giriş aşamalarını anlatır mısınız?

Türkiye hava sahasının iniş, kalkış ve transit trafik sayısı yılda 2 milyonun üzerindedir. Avrupa'nın en yoğun ve en güvenli hava sahalarından biriyiz. Yurt dışından gelen bir uçak, Türk hava sahasına girmeden hemen önce saha kontrolörüyle radyo frekansları üzerinden işitsel, radar aracılığıyla da görsel temas kurar ve kontrolümüz altına girer. Aksi bir durum olmadıkça, önceden belirlenmiş rotasında, yolu üzerindeki kontrolörlerle

iletişim kuran uçak, verilen talimatları takip ederek hava sahası çıkış noktasına kadar emniyetli bir şekilde getirilir ve bir sonraki komşu ülke hava sahasına devredilerek kendisine verilen hizmet sonlandırılır. Kontrolörün bu süreçteki görevi, uçağı yol boyunca takip ederek aynı uçuş seviyesindeki uçaklarla belirli bir mesafeye kadar yakınlaşmasının ve olası bir çarpışmanın önüne geçmektir. Kontrolör, bunu engellemek amacıyla uçağı yatay veya dikey olarak diğer uçaktan kaçınmasını sağlayacak talimatlar verir.

Pilotlar kontrolörün verdiği talimatlara uymak zorundadır. Uçak, kontrolümüz esnasındaki uçuşu boyunca teknik bir arıza, radyo iletişimi kaybı, bomba tehdidi, kaçırma, basınç problemi, yakıt sorunu, olağan dışı hava hadiseleri, uçuş ekibi veya yolculara acil sağlık problemi gibi olağanüstü durumlarla karşılaşabilir. Pilot, böyle durumlarda sorunu hemen kontrolöre bildirir; kontrolör de en güvenli ve en hızlı çözümü sağlar. Bir kontrolör, her türlü olağan dışı durumda yapması gerekenlere ilişkin bilgi ve beceriye sahiptir.

İşin takip kısmına gelelim. Her uçağın sadece kendisine özel bir çağrı adı mevcuttur. Kontrolör, radar ekranında uçakları birer nokta ve noktaların üzerindeki çağrı adlarından ayırt eder. Çağrı adları harf ve numaraların birleşiminden oluşur. Örneğin Türk Hava Yolları'na ait uçaklar THY, Pegasus'a ait uçaklar ise PGT şeklinde üçlü kodlara sahiptir. Aynı şirkete ait iki uçak ise THY123 ve THY124 olarak adlandırılabilir. Pilot, kontrolörle yaptığı her sözlü iletişimin başında çağrı adını söyleyerek konuşmaya başlar. Çağrı adını duyan kontrolör ise radar ekranından uçağı bularak kontrolü sağlar.

Havadaki trafik hangi kurallarla düzenleniyor?

Ülkemiz, Birleşmiş Milletler'e bağlı Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO)

üyesidir. Bu teşkilat, 192 üye ülkesiyle birlikte uçuş emniyetini ve güvenliğini sağlamak üzere uluslararası kuralları ve politikaları belirler. Ülkemizdeki hava trafik hizmeti de tüm dünyada uygulanan bu kurallar çerçevesinde verilmektedir. Örneğin, Avrupa'dan kalkıp Uzak Doğu'ya giden bir uçak, uçuş süresi boyunca onlarca ülkenin hava sahasını kullanır. Her ülke kendi kuralını ve kendi havacılık dilini kullanacak olursa pilotlar için bunları öğrenmek ve uygulayabilmek neredeyse olanaksızlaşır; bu da hava trafik emniyetini olumsuz etkiler. Dolayısıyla havacılıkta kullanılan dilin ve ana kuralların standart olması elzemdir.

Sivil bir uçağın pistte motor çalıştırdıktan sonraki sürecini görevinizin penceresinden anlatır mısınız?

Bu soruyu bir örnekle cevaplayayım. Uçağımız Esenboğa'dan Sabiha Gökçen'e gidecek olsun. Pilot, park yerinde yolcusunu aldıktan sonra Esenboğa meydan kulesinin kullandığı radyo frekansını açarak kuleyle iletişime geçer ve motor çalıştırma izni ister. Böylece hava trafik hizmeti başlamış olur. Dikkat ederseniz uçağın yerdeyken bile aldığı hizmete hava trafik hizmeti diyoruz. Daha sonra meydan kontrolörü uçağın park pozisyonundan çıkıp pist başına kadar gideceği rotayı belirler. Bu rotayı belirlerken kalkacak veya inmiş diğer trafiklerin pozisyonlarını göz önünde bulundurur. Böylelikle uçağımız diğer uçaklarla çarpışma riski olmadan, en hızlı biçimde kalkışa hazır duruma gelir.

Uçağın hangi pistten kalkacağına meteorolojik şartları göz önünde bulundurarak meydan kontrolörü karar vermektedir. İnen ve kalkan diğer trafiklerle yeterli ayırmanın bulunduğu ve pistin kalkış için güvenli olduğuna kanaat getiren meydan kontrolörü uçağa kalkış izni verir; kalkıştan sonra uçağı (daha önce bir süre benim de çalıştığım) Esenboğa Yaklaşma Kontrol'e devreder. Bu devir, bir sonraki frekansın pilota söylenmesi ve pilotun bu frekansa geçip yaklaşma kontrolörüyle iletişim kurmasıyla gerçekleşir. Bu aşamadan sonra yaklaşma kontrolörü uçağı radar ekranından takip etmeye başlar. Radar ekranında çağrı adı, çağrı adının yanında ise uçağın tipi, hızı, seviyesi, rotası gibi kontrolörü ilgilendiren bilgiler görünür. Esenboğa yaklaşma kontrolörü bu uçağı Esenboğa'dan kalkan ve Esenboğa'ya inen diğer uçaklardan güvenli bir şekilde ayırarak belirli bir irtifaya tırmandırıp şu an görev yaptığım Ankara Saha Kontrol'e devreder. Saha kontrolörü bu uçağı alır, diğer uçaklardan ayırarak istediği uçuş seviyesine tırmandırır ve uçak düz uçuşa geçer. Saha kontrolörü kendi sorumluluk sahasının sınırına yaklaşan uçağı sonraki saha kontrolörüne devredince uçak da iniş için alçalma talep eder.

Bu noktadan itibaren süreç tersine işlemeye başlar. Saha kontrolörü, kendi sahasındaki

diğer uçaklarla emniyetli ayırmayı sağlayarak uçağı alçaltmaya başlar ve belli bir seviyeden sonra İstanbul yaklaşma kontrolörüne devreder. İstanbul yaklaşma kontrolörü bu uçağı alır ve Sabiha Gökçen'e inecek diğer trafiklerle sıralamaya sokar. Yaklaşma kontrolörü, yaptığı sıralamaya göre uçakları teker teker Sabiha Gökçen meydan kontrolörüne devreder. Sabiha Gökçen'deki meydan kontrolörü uçağı iniş rotasına yönlendirir ve pistin güvenli olduğuna kanaat getirdikten sonra iniş talimatını verir; inişini tamamlayan uçağımızın yerdeki rotasını belirleyerek onu park pozisyonuna yönlendirir. Park eden uçak motorunu susturur ve motorunu çalıştırdığı andan itibaren almaya başladığı hava trafik hizmeti sona erer.

Türkiye'nin sivil hava sahası ve trafiği nereden idare ediliyor?

Daha önce belirttiğim gibi hava trafik idaresi saha, yaklaşma ve meydan olarak üç ayrı üniteden oluşuyor. Saha kontrol ünitesi, benim de çalışmakta olduğum tek bir merkezde, başkent Ankara'daki Türkiye Hava Trafik Kontrol Merkezi (THTKM) bünyesinde. THTKM'de saha kontrol hizmeti yaklaşık 400 saha kontrolörü tarafından veriliyor. Yaklaşma kontrol üniteleri, çeşitli meydanlarda oluşturulmuş toplam 46 merkezden, meydan kontrol hizmeti ise 57 meydan kontrol kulesinden idare ediliyor. Tüm ünitelerde 1.500'ün üzerinde hava trafik kontrolörü var.

Hangi uluslararası kuruluşlarla ortak çalışıyorsunuz? Sizi denetleyen kurumlar hangileri?

Türkiye; Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO), Avrupa Sivil Havacılık Konferansı (ECAC), Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı (EUROCONTROL), D8 Sivil Havacılık Çalışma Grubu ve Avrupa Havacılık Otoriteleri Birliği Eğitim Organizasyonu (JAA-TO) üyesidir. Ulusal

sivil havacılık otoritesi olarak Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, uluslararası kurum olarak da EUROCONTROL tarafından denetlemelere tabi tutulmaktadır.

Çalışma koşullarınız nasıl?

Hava trafik kontrolörleri olarak, başmüdürlük ya da havalimanı müdürlüğünce düzenlenen nöbet listelerine göre, ekipler halinde çalışıyoruz. Bizler THTKM'de 4 ekibiz; 12-24,12-48 saat usulüyle görev yapıyoruz. Yani 12 saat gündüz nöbetinin ardından 24 saat dinlenme, peşine 12 saat gece nöbetinin ardından 48 saat dinlenmemiz var. Saha kontrolörü olarak radar ekranları başında, konsantrasyon ve stres altında, neredeyse kesintisiz konuşarak görev yapıyoruz. Bu nedenle, emniyetli bir hizmet verebilmek adına, 12 saatin tamamında aktif çalışmıyoruz. Bir ekip iki vardiya grubuna bölünüyor. Gündüz nöbetlerinde bir vardiya 1,5 saat aktif çalıştıktan sonra 1,5 saat dinlenerek bir sonraki çalışma periyoduna hazırlanıyor. Gece nöbetlerinde ise çalışma ve dinlenme sürelerini çalıştığımız ünitenin yoğun saatlerine göre ayarlıyoruz; toplamda 6 saat aktif çalışıyor, 6 saat dinleniyoruz.

Ağır ve kimi zaman yıpratıcı bir sorumluluk taşıyorsunuz. Mesleğinizin zorlayan ve mutlu eden yanları neler?

İşin gereği olan risk faktörleri ve yoğun stres, sıfır hatayla çalışmak mecburiyeti, gece nöbetlerinin bedensel ve ruhsal yükü... Bunlar mesleğimizin zor tarafları. Yüzlerce can taşıyan uçakları yönlendirip kontrol ederek insanları gidecekleri yere sağ salım ulaştırmanın, uçuş esnasında yaşanan acil bir durumda yaptığımız hızlı koordinasyon ve doğru talimatlarla bir bakıma uçağı kurtarmanın vermiş olduğu haz, tüm zorluklarına rağmen bu mesleğin bizi en mutlu eden tarafı. İşimizin işte kalmaması, yani işle ilgili hiçbir şeyi eve taşıyamıyor olmamız da bence bir avantaj. Her nöbet

farklı durumlarla karşı karşıya gelebilme ihtimalimiz ve havacılık sektörünün dinamik yapısı ise bizi motive eden unsurlar. Diğer taraftan düzensiz ve stresli çalışma saatleri hem fiziki hem ruhsal olarak gerçekten yıpratıcı. Bu yüzden çalışma aralarında ve boş günlerde bol bol dinlenmeye özen gösteriyoruz. Sürekli oturarak ve ekrana bakarak çalıştığımızdan dolayı zamanla boyun ve bel bölgesinde oluşan rahatsızlıklarla baş edebilmek için spor yapıyoruz. Gece nöbetlerinde kafein içeren içecekler uyanık kalmamızda yardımcı oluyor. Arkadaş çevremizin tatil yaptığı günler bizlerin tatil yaptığı günlerden farklı olduğundan çoğunlukla istediğimiz yerlerde bulunamıyoruz. Ailemizin ve arkadaşlarımızın hafta sonu, yılbaşı ve bayramlar gibi izinli olduğu dönemlerde çalışmak zorundayız. Bir başka deyişle sosyal çevremiz zaman içinde iş arkadaşlarımıza dönüşüyor. Herhangi bir hastalık durumunda gece çocuğumuzun yanında olamayabiliyoruz.

Hizmet içi eğitimleriniz oluyor mu? Yurt dışı görevine çıkıyor musunuz?

Görev yaptığımız üniteyi ilgilendiren değişiklikler varsa, ulusal veya uluslararası kurullarda revizyon olursa, ilgili birimlerimizden gerekli eğitimleri alıyoruz. Örneğin, İstanbul'un yeni havalimanı faaliyete başlamadan önce saha kontrolörleri olarak orada kullanılacak yaklaşma usulüne yönelik hizmet içi eğitimleri tamamladık. Ayrıca EUROCONTROL'un görev alanımızla ilgili yurt dışı eğitimlerine yıl boyu katılırız. Sahip olduğumuz dereceyi (saha, yaklaşma, meydan) sürdürebilmek için derece yenileme sınavına gireriz. Dil yeterliliğimizi ölçen ve belirli bir düzeyin üstünde başarı sağlamamız gereken uluslararası dil sınavlarına da dönemsel olarak girmemiz gerekiyor. Mesleğe devam edebilmek için iki senede bir fiziki ve psikolojik durumumuzun iyi olduğunu belgeleyen sağlık raporu da almamız.

Bu mesleğe yönelmek isteyen gençlere başvuru ve eğitim aşamalarından bahsedebilir misiniz?

Dört yıllık lisans mezunu, KPSS'den ve ÖSYM'nin yaptığı veya denk gördüğü İngilizce sınavlarından yeterli puana sahip, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'nün ölçütlerine göre sağlıklı raporu bulunan, 27 yaşından küçük ve devlet memuru olabilmesinin önünde engel olmayan kişiler, DHMİ'nin aralıklarla açtığı ilanları takip ederek başvuruda bulunabilir. Başvurusu kabul edilen adaylar algılama, reaksiyon, üç boyutlu düşünme, hızlı ve doğru karar verebilme özelliklerini tespit etmeye yönelik hazırlanmış, bilgisayar ortamında gerçekleştirilen bir sınava girer.

Bu sınavı geçenler bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği, muhakeme gücü, davranış ve tepkilerin mesleğe uygunluğu, özgüven, ikna kabiliyeti, inandırıcılık, genel yetenek, genel kültür, bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklık yönlerinden değerlendirilecekleri bir sözlü sınava alınırlar.

Başarılı olanlar stajyer hava trafik kontrolörü olarak atanır ve DHMİ Havacılık Akademisi'nde verilen temel hava trafik kontrolörü kursuna katılır. Teori ve simülasyon

destekli uygulama eğitimleri verilen yaklaşık 15 aylık bu kursu başarıyla bitirirseniz son aşamada lisans sınavına girersiniz. Söz konusu sınavı geçenler hava trafik kontrolörü lisansını alır ve asistan hava trafik kontrolörü olur. Asistan hava trafik kontrolörleri, atandıkları birimin yapısına göre 3-12 ay arası ünite ve iş başı eğitimi alır; çalışacakları birime ilişkin teori ve uygulama becerisini ölçen derece sınava girer. Başarı gösterenler de hava trafik kontrolörü olarak çalışmaya başlar.

Hava trafik kontrolörü olabilmenin bir diğer yolu ise lisans düzeyinde bu eğitimi almak. Anadolu Üniversitesi'nin Hava Trafik Kontrol Bölümü mezunları, sağlık raporu aldıktan ve ÖSYM'nin İngilizce koşulları ve KPSS'yi sağladıktan sonra doğrudan asistan hava trafik kontrolörlüğüne başlayabiliyor. Az önce anlattığım sürece asistanlıktan itibaren katılıp başarılı oldukları takdirde hava trafik kontrolörü oluyorlar. Hava Trafik Kontrol Bölümü, ayrıca birkaç üniversitede daha bulunuyor.

Bilkent günlerinize dair neler söylemek istersiniz?

Bilkent, verdiği eğitimle ve sunduğu sosyal olanaklarla bizleri hayatın her alanında başarılı olmaya yönlendiren, yurt içi ve yurt dışı bağlantılarıyla mezunlarını her zaman destekleyen bir yapıya sahip. İyi değerlendirildiğinde bir insanın geleceğe dair neredeyse tüm hayallerini gerçekleştirebilmesi için gerekli altyapıya sahip olan, tüm bunları yaparken harika kampüsü ve doğasıyla insanı bambaşka bir dünyaya sürükleyebilen bir üniversite Bilkent. İçinde bulunduğum sürece edindiğim ve bazıları bugün de süren arkadaşlıklarım, aklımdan çıkmayan muhteşem kütüphanesiyle, kahve içip yemek yediğimiz yerlerine kadar her şeyini özlemle anıyorum üniversitemin. Umarım kızım da Bilkentli olur ve en az benim kadar mutlu günler geçirir sevgili okulumda.

bilkent'ten sonra...

Eser Selen
Güzel Sanatlar 1997

Kadir Has Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölüm Başkanı Doç. Dr. Eser Selen, Güzel Sanatlar Bölümü'nün 1997 lisans ve 1999 yüksek lisans mezunu.

Doç. Dr. Eser Selen, Bilkent sonrasında New York Üniversitesi'nden performans çalışmaları üzerine ikinci yüksek lisansını ve doktorasını almış. Sabancı ve İzmir Ekonomi üniversitelerinde görev yapıp 2011'de Kadir Has Üniversitesi'nin öğretim kadrosuna katılmış. Çağdaş sanat, performans, görsel iletişim tasarımı, feminizm, cinsiyet kuramları ve görsel kültür içerikli araştırmalar yapıyor ve dersler veriyor: **Gender Place and Culture, Kybernetes, Women & Performance: A Journal of Feminist Theory** ve **International Journal of the Humanities** dergilerinde yayımlanmış makalelerinin yanı sıra **Routledge** ve **Cambridge Scholars Publishing** etiketli kitap bölümleri var.

Yaklaşık 25 yıldır ABD, Avustralya, Birleşik Arap Emirlikleri, Hollanda, İspanya ve Türkiye'de sergi ve performanslar gerçekleştiren Dr. Selen, sanat çalışmalarını şöyle yorumluyor: "Performans sanatı, yerleştirme, video ve ses biçimleriyle ürettiğim çalışmalardaki fiziksel ve kavramsal amacım, performans düşüncesinin karşıladığı tüm olasılıklar ışığında izleyici deneyimine alan açabilecek bir sanat biçimi keşfetmek. Bugünlerde çağdaş sanat, performans ve toplumsal cinsiyet eşitliği konularını bir arada araştıracağım bir Avrupa Birliği projesinin yanı sıra çağdaş sanatta izleyici deneyimi ölçme ve değerlendirme modeli geliştirmeye yönelik bir TÜBİTAK projesine hazırlanıyorum. Bu fonlara başvurarak akademik kariyerime ve genç araştırmacılara yeni çağdaş sanat perspektifleri yaratabileceğimi umuyorum."

Dr. Selen, sözlerine Bilkent ile devam ediyor: "Üniversitemin akademik ve bireysel yaşantımda bana kattığı en büyük değer, Rollo May'in aynı adlı kitabında genişçe tanımladığı yaratma cesaretidir. Bu, savurgan ya da umarsız bir cesaret değildir; entelektüel risk almanın 20. yüzyıl sonu varoluşçuluğuyla harmanlandığı ve bilişsel davranışçı esaslara dayandığı bir pratiğidir. 1992'de Bilkent'in kapısından girdiğimden bu yana toplumda ve dünyada kendimi birey olarak sorgularken bulurum. Bu farkındalığa kendine güven de denebilir. Etik değerlerle yaşayan, yaratan ve üreten bireyin güvenidir bu; içselleştğinde kişinin kendisine ve topluma kattığı değerle artış gösterir. Diğer bölümlerle yaptığımız ortak çalışmalar, beş sayı çıkardığımız sanat bülteni ve Arkeoloji Bölümü'nde katıldığım kazı çalışması, gelişimimde ayrı bir yer tutar."

College Art Association, Middle Eastern Studies Association ve Performance Studies International üyesi olan Dr. Selen, Kadir Has Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Araştırma Merkezi'nin kurucu üyesi. Üniversitenin akademik kürek takımında da yer alıyor. Tek başına çıktığı doğa ve şehir tatillerinden keyif alan Dr. Selen, Kundalini Yoga da yapıyor.

H. Hıdır Mağ
Bilgisayar Mühendisliği 1999

Bilişim sektöründeki üst düzey yöneticilik deneyimlerinden sonra kendi girişimini kuran H. Hıdır Mağ, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nü 1999'da bitirdi.

H. Hıdır Mağ, 13 yıl çalıştığı Oracle bünyesinde Orta Doğu ve Afrika başkan yardımcılığına kadar yükselmiş. 2018'de ise İzmir'de kendi girişimini başlatmaya karar vermiş ve Dokuz Eylül Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde mobil sağlık ve yapay zekâ faaliyetleri yürüten Ephesus Healing'i kurmuş. Çalışmalarını ayrıca ABD'de sürdüren Mağ, Silikon Vadisi'nde melek yatırımcı. Aynı zamanda risk sermayesi gruplarına danışmanlık yapıyor ve Palo Alto'da yaşıyor. "Melek yatırımcılığı büyüme ve kâr vadeden yeni şirketlere yatırım yapmak şeklinde özetleyebiliriz. Bu da müthiş gençlerle tanışarak farklı fikir ve iş modellerini yoğurmama imkân sağlıyor." diyen Mağ, Türkiye'de başladığı ve sağlık masraflarını düşürüp geniş kitlelere daha verimli hizmet götürmeyi amaçladığı aile hekimliği projesini heyecanla anlatıyor: "İnsanlık için en umutlu olduğum projem bu. Aile hekimliğini yapay zekâyla güçlendirip nesnelerin interneti vasıtasıyla vücut bulgularını sistemle otomatik bütünleştirmeyi ve mobil sağlık hizmetini yaygınlaştırmayı planlıyoruz. Zamanla bu fikri dünyaya yayılacak bir hizmete dönüştüreceğiz." diyerek sözlerine devam eden Mağ, geçmişte de bir parantez açıyor:

"Oracle'da İngiltere, Almanya, Rusya, İskandinavya, Doğu Avrupa ve son dönemimde Orta Doğu ile Afrika'da çalıştım. Hem 100 milyonlarca dolarlık bir portföyü hem de dünyanın dört bir tarafından yüzlerce beyni yönetiyordum. Afrika'yı karış karış gezdim ve harika deneyimler edindim. Dünyaya daha kucaklayıcı bir bakış getirmek için her Bilkentliye yurt dışına çıkıp farklı ülkelerde yaşamayı, onların iş yapış şekillerini ve kültürlerini tanımlarını öneririm. Bilkent demişken, Bilkent Üniversitesi'nde olmak hayata bakış açımı geliştirdi; uzun çalışma gecelerinde pes etmemeyi, zorluklara dayanmayı öğretti. Unutulmaz arkadaşlıkların kurulduğu, idealist yaklaşımların beynime yerleştiği yerdin Bilkent. Genç Girişimciler Kulübü'müzü hatırlıyorum. İçime düşen o girişim ateşi 20 senedir sönmeydi. Şiir Kulübü ise fantastik bir maceraydı. Arkadaşımın doğaçlama şiirler okur, yaratıcı damarımızı beslerdik. Girişim ve yaratıcılık, beni farklılaştıran ana noktalar oldu."

Mağ'ın özgeçmişi, IBM'de Akdeniz ülkeleri finans çözüm yöneticiliği ve Accenture'ın Almanya ayağında yönetici danışmanlık tecrübelerini de içeriyor. Leicester Üniversitesi'nden MBA diploması bulunan Mağ, Michigan Üniversitesi'nde üst düzey yöneticilik eğitim programına da katılmış. Dağcılığa merak duyan ve Kilimanjaro Dağı'na tırmanmış olan Mağ'ın bir diğer ilgi alanı ise robotik uygulamalar.

Kariyerini yaklaşık 15 yıldır Avustralya'da sürdüren Nurten Woolcock, İngilizce alanında Öğretmen Eğitimi yüksek lisans programının 2003 mezunlarından.

Nurten Woolcock, Avustralya Eğitim Bakanlığı'nın mültecilere yönelik eğitim biriminde program yöneticisi. Hükümetin mültecilere ve göçmenlere ücretsiz verdiği İngilizce dil eğitimi kapsamında öğretmenlerin seçilmesi, müfredatın hazırlanması ve derslerin kalite standartlarının oluşturulması gibi faaliyetleri yönetiyor. Bakanlıkta daha önce proje ve program uzmanlığı görevini yürütmüş olan Woolcock, erken çocuk eğitimi veren öğretmenlerin ve kurumların denetimi, eğitim programlarının oluşturulması ve velilerin bilgilendirilmesinden sorumluydu. Canberra Institute of Technology'nin uluslararası dil eğitimi biriminde Türkçe öğretmenliği de yapan Woolcock, Türkiye'ye atanan Avustralya Dışişleri Bakanlığı çalışanlarına Türkçe dersleri veriyor ve kurs sonrası sınavları hazırlayıp değerlendiriyor.

İşten kalan zamanlarında ailesine vakit ayırmaktan keyif alan Woolcock, eşi ve çocuklarıyla sinemaya ve yemeğe gitmeyi, seyahate çıkmayı seviyor. Doğa yürüyüşlerine ve kaya tırmanışına ilgi duyuyor. Başkent Canberra'da kurulacak olan Türk Derneği'nin çalışmalarına katılıyor ve şehirdeki Türk topluluğu için gönüllü etkinlikler düzenliyor.

Bilkent'te aldığı eğitimin kendisine bugüne dek Türkiye ve yurt dışında birçok iş olanağı yarattığını vurgulayan Woolcock, sözlerini şöyle sonlandırıyor: "Özgeçmişimi paylaştığım her ortamda Bilkentli olmanın ayrıcalığını duyumsadım. Avustralya'da denklik alma sorunu yaşamadım; buradaki benzer bölümlerle eş değerde, kimi zaman da daha kaliteli bir programdan mezun olduğumu fark ettim ve bununla gurur duyuyorum."

Nurten Woolcock
Öğretmen Eğitimi 2003
(Yüksek Lisans)